

Tampereen yliopiston arviointisääntö

Sisällys

1 LUKU Yleisiä ohjeita	4
1 § Arvioinnin tarkoitus	4
2 § Soveltamisala	4
3 § Sovellettavat säädökset ja määräykset.....	4
2 LUKU Arvioinnin järjestäminen.....	4
4 § Henkilöllisyyden toteaminen	4
5 § Arvioinnin kohde	5
6 § Arvioinnin muoto.....	5
7 § Osaamisen arvioimiseksi annettavat tehtävät.....	5
8 § Arviointiin liittyvien asiakirjojen julkisuus	5
9 § Arvioinnin perusteet.....	6
10 § Arviointitulosten julkaisu ja säilyttäminen	6
11 § Arviointitilaisuuksien ajankohdat	7
3 LUKU Opintosuorituksen uusiminen ja arvioinnin siirtäminen.....	7
12 § Opintosuorituksen uusiminen ja korottaminen	7
13 § Voimassa oleva arvosana.....	8
14 § Arvioinnin ajankohdan siirtäminen	8
4 LUKU Keskitetysti järjestettävät arviointitilaisuudet	8
15 § Keskitettyjen arviointitilaisuuksien yleiset periaatteet.....	8
16 § Rikkomukset ja häiriötilanteet keskitetyssä arviointitilaisuudessa	9
5 LUKU Keskitetysti valvotut sähköiset näytöt.....	9
17 § Yleistä sähköisistä näytöistä	9
18 § Rikkomukset ja häiriötilanteet keskitetysti valvotussa sähköisessä näytössä.....	10
6 LUKU Muut arviointitilaisuudet	10
19 § Yleistä muista arviointitilaisuuksista	10
20 § Ilmoittautuminen muuhun arviointitilaisuuteen	11
7 LUKU Muut ohjeet.....	11
21 § Saavutettavuus arviointitilaisuuksista.....	11

22 § Poikkeustilanteita..... 11

Vahvistettu konsistorissa 25.5.2021. Muutokset pykälien 6 ja 21 termeistä vahvistettu konsistorissa 30.8.2022

1 LUKU Yleisiä ohjeita

1 § Arvioinnin tarkoitus

Oppimista arvioidaan, jotta saadaan tietoa opiskelijan osaamisen karttumisesta ja oppimisprosessien etenemisestä. Arviointi suuntaa ja tukee opiskelua ja oppimista sekä antaa palautetta opetussuunnitelman mukaisten osaamistavoitteiden saavuttamisesta ja opetuksen ja opiskelun onnistumisesta. Lisäksi arviointi mahdollistaa opintojen etenemisen seurannan.

2 § Soveltamisala

Tätä arviointisääntöä sovelletaan opetussuunnitelman mukaisiin opintoihin. Arviointisääntöä sovelletaan kaikkiin opetussuunnitelman mukaisten opintojen arviointitilaisuuksiin kuten keskitetysti järjestettyihin tenttitilaisuuksiin, tiedekuntien ja yksiköiden järjestämiin arviointitilaisuuksiin, sähköisen näytön tiloissa tehtäviin opintosuorituksiin sekä muihin arvioinnin muotoihin. Arviointisääntöä voidaan soveltaa myös täydennyskoulutukseen, tilauskoulutukseen, valintakokeisiin ja muuhun opiskelijavalinnan arviointiin, valtakunnallisiin erikoislääkärikuulusteluihin, opiskelijan osaamistason arviointiin sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menettelyihin.

3 § Sovellettavat säädökset ja määräykset

- Yliopistolaki (558/2009)
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Tampereen yliopistona toimivan Tampereen korkeakoulusäätiön johtosääntö
- Tampereen yliopiston tutkintosääntö, Tampereen yliopiston tutkintosäännössä on säädetty arvosanoista (31 §) ja opintosuorituksen arvioinnin oikaisumenettelystä (35 §).

2 LUKU Arvioinnin järjestäminen

4 § Henkilöllisyyden toteaminen

Opintosuorituksen arviointiin osallistuvan opiskelijan on vaadittaessa todistettava henkilöllisyytensä. Jos henkilöllisyyttä ei voida todentaa, opintosuoritus voidaan hylätä.

5 § Arvioinnin kohde

Arviointi kohdistuu siihen, miten opiskelija on saavuttanut opetussuunnitelman mukaiset osaamistavoitteet.

Arviointi voi kohdistua yksittäisen opiskelijan osaamista osoittavan suorituksen sijaan myös esimerkiksi pari- tai ryhmätyönä tehtävään suoritukseen, kun asetettu osaamistavoite, käytetty opetusmenetelmä tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

6 § Arvioinnin muoto

Opiskelijan osaaminen arvioidaan menetelmillä, joilla saadaan monipuolista tietoa asetettujen osaamistavoitteiden saavuttamisesta. Saman opintojakson osaamistavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida usealla toisiaan täydentävällä tai keskenään vaihtoehtoisella arviointimenetelmällä.

Arviointimenetelmä voidaan korvata toisella menetelmällä esimerkiksi pedagogisin perustein tai tapauskohtaisesti opiskelijaryhmän tai yksittäisen opiskelijan ja opintojaksosta vastaavan opettajan keskinäisellä sopimuksella, esimerkiksi kun opiskelijan oppimisen esteen perusteella annettu ehdotus yksilöllisistä opetusjärjestelyistä sitä suosittaa.

Opettaja voi järjestää opintojakson arvioinnin antamalla opiskelijan tehtäväksi itsearvioinnin tekemisen omasta opintosuorituksesta tai vertaisarvioinnin tekemisen toisen opiskelijan opintosuorituksesta tai sen osasta tai oppimisprosessista, kun menettely edistää opintojakson osaamistavoitteiden saavuttamista.

7 § Osaamisen arvioimiseksi annettavat tehtävät

Osaamisen arvioimiseksi opiskelijalle annettavat tehtävät on laadittava siten, että ne vastaavat opetussuunnitelmassa tutkinnolle, opintokokonaisuudelle ja opintojaksolle määritellyjä osaamistavoitteita ja työmäärää sekä edistävät osaamistavoitteiden mukaista oppimista. Tehtävät on voitava kohtuudella suorittaa niille varatussa ajassa.

8 § Arviointiin liittyvien asiakirjojen julkisuus

JulkL 6–7 §, 11–12 §, 24.1 §

Osaamisen arvioimiseksi annetut tehtävät, kuten tenttikysymykset, ovat pääsääntöisesti julkisia. Tehtävät voivat kuitenkin olla salassa pidettäviä, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi arvioinnin tarkoituksen toteutumisen, opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun toteutumisen tai

arvioinnin toteuttamisen vastaisuudessa esimerkiksi, kun tehtäviä käytetään suunnitelmallisesti uudelleen.

Opiskelijalla, jonka opintosuoritus on arvioitu, on oikeus saada hänen opintosuoritukseensa liittyvät salassa pidettävät tehtävät pyynnöstä jälkikäteen nähtäväksi.

Opiskelijoiden opintosuoritukset ja sanalliset arviointimerkinnot ovat salassa pidettäviä, jollei opintosuorituksen luonteesta johdu, että opintosuoritus tulee sen tekemisen aikana osittain tai kokonaan julkiseksi.

Seminaarimuotoisessa opetuksessa ja muutoin, kun oppiminen sitä edellyttää, opiskelijan opintosuoritus voidaan esittää ja luovuttaa toisille samaan opetukseen osallistuville opiskelijoille edellä mainitun estämättä. Opiskelijoiden, jotka ovat saaneet tietoonsa toisen opiskelijan opintosuorituksen sisällön, tulee pitää tiedot salassa ja he eivät saa käyttää tietoja omaksi tai toisen hyväksi tai toisen vahingoksi.

Opiskelijan opintosuoritusta ei saa luovuttaa tai näyttää arviointiprosessiin kuulumattomalle henkilökunnalle eikä muutoinkaan julkistaa ilman asianomaisen lupaa. Opiskelijan henkilöllisyyttä paljastamatta hänen opintosuoritustaan voidaan käyttää opetus- ja tutkimustarkoitukseen sekä opetuksen kehittämiseen.

Opintosuoritusten arvioinnin tulokset ovat julkisia.

9 § Arvioinnin perusteet

Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelman mukaisiin osaamistavoitteisiin ja arviointiperusteisiin. Opetussuunnitelmassa kuvattuja arviointiperusteita voidaan tarkentaa toteutuskohtaisesti.

Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus tutustua arvioituun opintosuoritukseensa. Mahdollisuus tulee järjestää arvioinnin valmistumisen jälkeen hyvissä ajoin ennen opintosuorituksen mahdollista uusintaa tai korotusta.

Opiskelijan mahdollisuus saada palautetta opintosuorituksestaan ja tieto arviointiperusteiden soveltamisesta siihen sekä antaa vastapalautetta on varmistettava.

10 § Arviointitulosten julkaisu ja säilyttäminen

Arvioinnin tulosta julkistettaessa ilmoitetaan hyväksytyjen opiskelijanumerot ja mahdollinen arvosana tai arvosanajakauma. Julkistamisen yhteydessä opiskelijanumeroa ei saa ilmoittaa yhdessä nimen kanssa.

Osaamisen näyttämiseksi annettu ja arvioitu kirjallinen tai muuten tallennettu suoritus tulee säilyttää 6–12 kuukautta opintojakson kokonaisarvioinnin valmistumisesta.

11 § Arviointitilaisuuksien ajankohdat

Kun opintojakso suoritetaan opetukseen osallistumalla, opetukseen liittyvä tentti tai muu arviointi järjestetään pääsääntöisesti saman periodin aikana kuin opintojakson toteutus. Opettaja päättää vastuullaan olevaan opintojaksoon liittyvien suoritusten ja muiden itse järjestämiensä arviointitilaisuuksien ajankohdat.

Opetukseen liittyvien tenttien ajankohdista on tiedotettava opiskelijoille viimeistään toteutuksen alkaessa. Opetukseen liittyvä tentti voidaan toteuttaa keskitetyssä järjestetyssä arviointitilaisuudessa, sähköisenä näyttönä tai muussa arviointitilaisuudessa.

3 LUKU Opintosuorituksen uusiminen ja arvioinnin siirtäminen

12 § Opintosuorituksen uusiminen ja korottaminen

Uusiminen: Opiskelija uusii hylätyn opintosuorituksen saadakseen hyväksytyin arvosanan (esimerkiksi osallistuu uudelleen tenttiin tai suorittaa opintojakson kokonaan uudelleen). Mikäli opiskelijalla on jo arvosana ja hän haluaa korkeamman arvosanan, on uusimisen sijaan kyse korottamisesta.

Korottaminen: Opiskelija uusii arvioinnin perusteena olleen opintosuorituksen tai muun suorituksen tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman arvosanan.

Opiskelijalla on mahdollisuus uusida tai korottaa opintosuoritus, ellei perustellusta syystä (esimerkiksi suoritustapa) uusimista tai korottamista ole rajoitettu. Uusinta- ja korottamismahdollisuuksista tulee tiedottaa viimeistään toteutuksen alussa. Opetuksen aikaisesta opintosuoritusten tai oppimisprosessien arvioinnista ei tarvitse järjestää uusinta- tai korotusmahdollisuutta.

Mikäli opintojakson suorittamiseen kuuluu tentti, opiskelijalla on mahdollisuus uusida tentti tai korottaa tentin arvosanaa arvioinnin tuloksesta riippumatta. Tenttien suorittamiseen tulee järjestää toteutuksella yhteensä kolme mahdollisuutta. Tenttien uusintojen ajankohdista on tiedotettava opiskelijaa hyvissä ajoin. Uusintamahdollisuus tulee järjestää kohtuullisen ajan sisällä alkuperäisestä suorituksesta.

Muun opintosuorituksen kuin tentin voi uusia tai korottaa opettajan kanssa sovittavalla tavalla. Tehtävän voi esimerkiksi joutua tekemään merkittävältä osin uudelleen tai kokonaan uudesta aiheesta. On mahdollista, että korottaakseen arvosanaa tai uusiakseen suorituksen, opiskelijan on suoritettava koko opintojakso uudelleen.

Arvioitua ja opiskelijatietojärjestelmään kirjattua opintokokonaisuuden arviointia ei voida muuttaa, jollei tiedekuntaneuvosto toisin päättä.

13 § Voimassa oleva arvosana

Saman opintojakson useista suorituksista on voimassa korkein arvosana tai myöhempi laajuudeltaan suurempi suoritus.

14 § Arvioinnin ajankohdan siirtäminen

Opintosuorituksen arvioinnin ajankohtaa voidaan siirtää vain pakottavista syistä. Opintoja suorittaville opiskelijoille on tiedotettava arvioinnin ajankohdan siirtämisestä mahdollisimman pian ja tehokkaasti.

4 LUKU Keskitetysti järjestettävät arviointitilaisuudet

15 § Keskitettyjen arviointitilaisuuksien yleiset periaatteet

Arviointitilaisuuksia aikataulutetaan, valvotaan ja järjestetään keskitetysti yliopiston erikseen määrittelemän tahon toimesta.

Opiskelijan pitää ilmoittautua arviointitilaisuuteen viimeistään viikko (7 vuorokautta) ennen tilaisuutta yliopiston sähköisen järjestelmän kautta. Opiskelija voi ilmoittautua ainoastaan yhteen samanaikaiseen opintosuorituksen arviointiin kerrallaan. Vain ilmoittautuneiden vastauspaperit toimitetaan tarkastettavaksi opettajalle. Jos arviointiin ei ole ilmoittautumisaikana tullut ilmoittautumisia, sitä ei järjestetä. Opiskelijan on peruttava ilmoittautuminen viimeistään tilaisuutta edeltävänä päivänä. Ongelmatilanteessa opiskelijan tulee ottaa yhteyttä tilaisuuden järjestäjään.

Mikäli opiskelijalla ei ole hänen tutkintoonsa kuuluvasta opintojaksosta (sisällytetty HOPSiin) suoritusta, voi hän perustellusta syystä jälki-ilmoittautua opintosuorituksen arviointiin. Jälki-ilmoittautuminen on mahdollista vain, jos arviointi järjestetään ja salissa on tilaa. Jälki-ilmoittautuminen tehdään henkilökohtaisesti arviointitilaisuuden järjestäjän ilmoittamalla tavalla viimeistään tilaisuutta edeltävän työpäivän aikana.

Ilmoittautumisesta, tilaisuuden kulusta, järjestelyistä ja valvonnasta annetaan tarkentavat ohjeet.

16 § Rikkomukset ja häiriötilanteet keskitetyssä arviointitilaisuudessa

Mikäli arviointitilanteessa huomataan, että opiskelija ei noudata annettuja ohjeita tai epäillään opiskelun eettisten ohjeiden rikkomusta, huomauttaa valvoja opiskelijaa tämän toiminnasta. Jos epäily ei poistu tai opiskelija aiheuttaa tilaisuudessa häiriötä, opiskelija voidaan poistaa tilaisuudesta. Valvoja kirjaa kaikki tavallisuudesta poikkeavat havainnot tilaisuudessa pidettävään pöytäkirjaan ja epäilyn vilpistä opiskelijan vastauspaperiin. Valvoja ilmoittaa asiasta tilaisuuden päätyttyä tilaisuuden järjestäjälle, joka tiedottaa tapahtumasta opettajaa. Rikkomukset käsitellään Opiskelun eettisten ohjeiden ja niiden rikkomusten käsittely -ohjeen mukaisesti.

5 LUKU Keskitetysti valvotut sähköiset näytöt

Keskitetysti valvottu sähköinen näyttö tarkoittaa tässä luvussa näyttöä, joka on toteutettu EXAM-järjestelmän avulla. TUNI EXAM on Tampereen korkeakoulu yhteisön sähköinen tenttipalvelu.

17 § Yleistä sähköisistä näytöistä

Opintojaksoon kuuluvan suorituksen, kuten tentin, välikokeen tai viikkotehtävän, voi järjestää sähköisenä näyttönä. Sähköisiä näyttöjä voi toteuttaa osaamisen osoittamiseen tarkoitetulla sähköisellä järjestelmällä, jonka arviointitilaisuudet on keskitetysti valvottu. Tällöin opiskelija suorittaa sähköisen näytön keskitetysti valvotussa tilassa, jossa käytetään erityisvarusteltuja tietokoneita. Opettaja vastaa sähköisen näytön luomisesta sähköiseen järjestelmään ja päättää sähköisen näytön suoritusperiodin, keston ja opiskelijoille tarjottavien suorituskertojen määrän

12 §:n mukaisesti. Sähköiselle näytölle varataan suoritusajankohta järjestelmässä. Opiskelija huolehtii suoritusajankohdan varaamisesta riittävän ajoissa suhteessa näytön suoritusperiodiin.

Sähköisissä näytöissä on voimassa tietojärjestelmien käytösäännöt, joissa on kuvattu myös järjestelmien ja käyttäjätunnusten väärinkäytön seuraukset. Lisäksi sähköisissä näytöissä opiskelija noudattaa sähköisen näytön järjestelmän käyttöehtoja ja sähköisen näytön tilan käytösääntöjä.

Sähköisen näytön suorittamisesta, tilojen käytöstä ja järjestelyistä annetaan tarkentavat ohjeet.

18 § Rikkomukset ja häiriötilanteet keskitetysti valvotussa sähköisessä näytössä

Sähköisen näytön valvonnassa käytetään reaaliaikaista ja tallentavaa ääni- ja kameravalvontaa, kulunvalvontaa sekä satunnaisia tarkastuksia. Näiden avulla kerättyjä tietoja voidaan yhdistää suorituksen tekijän henkilöllisyyden varmistamiseksi, suoritustilanteissa tapahtuneiden häiriötilanteiden tai mahdollisten väärinkäytösten selvittämiseksi.

Mikäli opiskelijan todetaan rikkoneen tietojärjestelmien käytösääntöjä, sähköisen näytön järjestelmän käyttöehtoja tai tilojen käytösääntöjä, mutta vilppiä ei epäillä, lähetetään opiskelijalle sähköinen huomautus. Jos vilppiä epäillään, valvonnasta vastaava taho tiedottaa tapahtuneesta opettajaa ja mahdolliset rikkomukset käsitellään Opiskelun eettisten ohjeiden ja niiden rikkomusten käsittely -ohjeen mukaisesti.

Mikäli näytön suorittaminen keskeytyy tai estyy teknisen vian, tilassa tapahtuvan häiritsemisen, palohälytyksen tai muun vastaavan syyn vuoksi, opiskelijan tulee tehdä asiasta jälkikäteen ilmoitus. Opiskelija voi pyytää keskeytyneen näytön uusimista tai jättää ennen keskeytymistä tallentuneet vastaukset tarkastettavaksi, jolloin suorituksen tarkastava opettaja saa tiedon tilanteesta ja voi ottaa keskeytymisen huomioon arvioinnissa. Opiskelija saa mahdollisuuden suorittaa näytön uudelleen, mikäli ilmoitus todetaan aiheelliseksi.

6 LUKU Muut arviointitilaisuudet

19 § Yleistä muista arviointitilaisuuksista

Keskitetysti järjestettyjen arviointitilaisuuksien ja sähköisten näyttöjen lisäksi tiedekunnat, tutkinto-ohjelmat ja opintojen vastuopettajat voivat järjestää arviointitilaisuuksia. Järjestävä taho huolehtii itse näiden tilaisuuksien ajoituksesta, tiloista, valvonnasta ja muista järjestelyistä.

20 § Ilmoittautuminen muuhun arviointitilaisuuteen

Muiden arviointitilaisuuksien ilmoittautumismenettelystä tiedotetaan opiskelijoille hyvissä ajoin, myös mikäli ilmoittautumista ei edellytetä.

7 LUKU Muut ohjeet

21 § Saavutettavuus arviointitilaisuuksista

Keskitettyjen arviointitilaisuuksien järjestäjä vastaa yksilöllisten tarpeiden mukaisista järjestelyistä keskitetyissä arviointitilaisuuksissa ja sähköisissä näytöissä. Henkilökunnan läsnäoloa edellyttävä keskitetty sähköinen näyttö voidaan järjestää vain toimistoaikana. Muissa kuin keskitetysti järjestetyissä arviointitilaisuuksissa tilaisuuden järjestäjä vastaa yksilöllisten järjestelyjen toteuttamisesta. Opiskelija sopii yksilöllisistä järjestelyistä viimeistään 7 vuorokautta ennen suoritustilaisuutta tilaisuuden järjestäjän kanssa, joka tiedottaa tarvittaessa arvioinnista vastaavaa opettajaa.

22 § Poikkeustilanteita

Palohälytyksen tai muun poistumista edellyttävän häiriötilanteen sattuessa meneillään olevat arviointitilaisuudet päätetään välittömästi ja peruutetaan tarvittaessa mainitun päivän osalta. Uusi tilaisuus järjestetään mahdollisimman pian erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Mikäli kyseessä on tentti, arvostellaan ennen keskeyttämishetkeä palautetut vastaukset.

Opintasuoritusten arvioinnin järjestelyihin liittyvät mahdolliset epäselvyydet, joita opiskelija ei ole aiheuttanut, on korjattava siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa opinnoille.